

Debreceni Egyetem

A Debreceni Egyetem Szakkollégiumainak
V. Tudományos Konferenciája
V. Scientific Conference of the Colleges of Advanced
Studies of University of Debrecen

Programfüzet
Program Booklet

2024. november 19. (kedd /Tuesday)
Magyar Tudományos Akadémia
Debreceni Területi Bizottság (DAB) Székháza
4032 Debrecen, Thomas Mann u. 49.

A konferencia sikerességében közreműködő szakkollégiumok:
Colleges of Advanced Studies contributing to the success of the
conference:

Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium

Gulyás György Szakkollégium

Hatvani István Szakkollégium

Hajós György Adattudományi Szakkollégium

Ihrig Károly Szakkollégium

Kerpely Kálmán Szakkollégium

Lippai Balázs Szakkollégium

Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium

Praetor Szakkollégium

Sántha Kálmán Szakkollégium

Szent László Katolikus Szakkollégium

Tormay Béla Szakkollégium

Verzár Frigyes Szakkollégium

Wáli István Református Cigány Szakkollégium

**A KONFERENCIA PROGRAMJA
PROGRAM OF THE CONFERENCE**

Regisztráció/ Registration

8:30-8:50

(Aula)

Megnyitó/ Opening

8:50-9:00

(Bognár Rezső Terem/ Bognár Rezső Hall)

A konferenciát megnyitja: Dr. Csernoch László tudományos rektorhelyettes

Dr. Szűcsné dr. Siska Katalin szakkollégiumi albizottság elnök

The conference will be opened by: Dr. László Csernoch, Vice Rector for Scientific Affairs

Dr. Szűcsné dr. Siska Katalin, chairman of the colleges of
advanced studies committee

Ebéd/ Lunch

13:00-14:00

(Földszinti folyosó / Downstairs corridor)

Szekcióülések / Sections

9:00-12:30

1. szekció Társadalomtudományok I./Social Sciences I. (9:00-12:30)

Helyszín / Location: Bognár Rezső terem/ Bognár Rezső hall

Zsűri / Judges:

- dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin, zsűrielnök, egyetemi docens, Állam- és Jogtudományi Kar, Európa- jogi és Nemzetközi jogi Tanszék
- dr. Terjék László, egyetemi adjunktus, Gazdaságtudományi Kar, Logisztika Menedzsment Tanszék

Előadók / Presenters:

9:00-9:10 *Bácsi Balázs* (jogász): A nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés munkajogban elfoglalt szerepe az ítélkezési gyakorlat tükrében

9:15-9:25 *dr. Barna Nóra Anna* (doktorandusz): Jog és erkölcs határán: A jóerkölcs jelentése és jelentősége a polgári jogban

9:30-9:40 *dr. Németh János* (doktorandusz): Van miért aggódni? – A bizonyítási indítványok indokolás nélküli elutasításának tapasztalatai a hazai büntetőbíróságok gyakorlatában

9:45-9:55 *dr. Szemán Ádám* (doktorandusz): Társadalomra veszélyesség bemutatása egy jogeseten keresztül

10:00-10:10 *dr. Szűcs Tamara Dóra* (doktorandusz): Az ítélkezési gyakorlat válaszai a lakáshasználati jog ellenértékét érintő anomáliákra

10:15-10:25 *Havasi Márton Zsombor* (gazdálkodás- és menedzsment): A debreceni szuburbanizáció negatív hatásainak enyhítése egy új közösségi közlekedési formával, a tram-trainnel

10:30-10:40 *Lezó Nóra* (jogász): Elhatárolási kérdések a polgári jogi és a büntetőjogi jogsértések között a szerzői jogok megsértése kapcsán

10:45-10:55 *Nagy-Tóth Boglárka* (doktorandusz): Családi vállalkozások és utódlási terveik: szisztematikus szakirodalmi áttekintés

11:00-11:10 *Naszidze Diána* (jogász): Súlyosítási tilalom kapcsolata az eljárásjogi alapelvekkel

11:15-11:25 *Soltész Tamás* (jogász): Az elektronikusan felügyelt házi őrizet büntetés a francia szankciórendszerben

11:30-11:40 *Rácz Adél* (doktorandusz): Magyarországon jelenlévő streamingszolgáltatók marketingtevékenységének és a fogyasztók attitűdjének vizsgálata

AZ ELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI

ABSTRACTS OF THE PRESENTATIONS

Bácsi Balázs (Praetor Szakkollégium): A nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközés munkajogban elfoglalt szerepe az ítélkezési gyakorlat tükrében

Előadásom a munkajog olyan szegmensét tárgyalja, amely még fejlődésben van. Hipotézisem, hogy a munkaügyi bírók inkább a polgári joggyakorlatra támaszkodva járnak el, mintsem, hogy a munkajog sajátosságait ötvöző, önálló joggyakorlat kialakítására törekednének. Előadásom egy szélesebb kutatói munkát igyekszik vázlatosan bemutatni, melynek keretében több legfelsőbb bírósági, valamint kúriai, és alsóbb szintű bírósági döntést vizsgáltam felül. A kiválasztáskor szempont volt a közös fogalomhasználat, a döntés elvi jellege, jogfejlesztő mivolta.

dr. Barna Nóra Anna (Praetor Szakkollégium): Jog és erkölcs határán: A jóerkölcs jelentése és jelentősége a polgári jogban

A jog és az erkölcs viszonya évezredek óta középpontjában áll a jogi gondolkodásnak. Összességében elmondható, hogy a jóerkölcs alapvető pillére a polgári jogi szabályozásnak, hiszen biztosítja a társadalmi normák és értékek érvényesülését a jogi gyakorlatban. Előadásom egyik felében a jóerkölcs polgári jogi jelentőségére szeretnék kitérni. Előadásom második fele pedig a jóerkölcs (örökké változó) fogalma köré épül, ugyanis elmondható az, hogy a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) tartalmazza a nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütköző szerződés semmisségének szabályát, ugyanakkor a törvényben az nincs konkrétan meghatározva, hogy mi a jóerkölcs vagy, hogy mi minősül jóerkölcsbe ütközőnek.

dr. Németh János (Praetor Szakkollégium): Van miért aggódni? – A bizonyítási indítványok indokolás nélküli elutasításának tapasztalatai a hazai büntetőbíróságok gyakorlatában

A hatályos büntetőeljárásjogi kódex bevezetésekor jelentős újításnak számított az előkészítő ülés jogintézményének reformálása és az ahhoz kapcsolódó új lehetőségek és korlátozások bevezetése. A bizonyítás indítványozásának lehetőségét jelentősen leszűkítő új rendelkezésekkel szemben az ügyvédi karból többen tudományos értékű munkákban is hangot adtak aggodalmaiknak a védelem jogai és a tisztességes eljárás garanciális elvárásának veszélyeztetett voltára hivatkozva. A törvény hatálybalépése óta eltelt években kialakulófélben lévő ítélkezési gyakorlat lassan lehetőséget biztosít a bíróságok jogalkalmazásának vizsgálatára, s így arra is, hogy a kezdeti aggályokra érdemi válaszokat adhasson. Előadásomban a hatályos büntetőeljárásjogi kódex leginkább ide kapcsolódó szakaszának folyamatban lévő vizsgálatából kívánok néhány rendelkezésre álló tapasztalatot megosztani, példaértékű jogesetekkel is rámutatva az országos gyakorlat irányára.

Dr. Szemán Ádám (Praetor Szakkollégium): Társadalomra veszélyesség bemutatása egy jogeseten keresztül

A társadalomra veszélyesség a magyar Btk. által meghatározott bűncselekmény fogalom egyik önálló ismérve, mely nélkül aligha beszélhetünk bűncselekmény megvalósulásáról. Annak meglétének vizsgálata minden büntetőeljárásban az eljáró bíró feladata. A társadalomra veszélyesség kiemelt jelentőségét kívánom bemutatni a Kúrai EBH 2018.01.B1 számú határozatának középpontjában lévő jogeset ismertetésével.

dr. Szücs Tamara Dóra (Praetor Szakkollégium): Az ítélezési gyakorlat válaszai a lakáshasználati jog ellenértékét érintő anomáliákra

A lakáshasználati jog ellenértéke tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépése óta fokozottan fontossá vált a bírói jogértelmezés szerepe a jogbiztonság megteremtésében. Az előadás célja, hogy feltárja a jogalkalmazók jogfejlesztő tevékenységének legfőbb eredményeit – a teljesség igénye nélkül – a lakáshasználati jog ellenértéke kapcsán. Milyen számítási módszert alkalmaz a bíróság a térítés összege tekintetében, mely mérlegelési szempontok jelennek meg a joggyakorlatban a kalkuláció során, előfordulhat-e, hogy a bírói jogértelmezés alakít ki egy olyan esetkört, amikor kizárt az ellenérték követelése? Az előadás – előzetesen felállított hipotézisekből kiindulva – ezen kutatási kérdések megválaszolására vállalkozik, amellett, hogy a felvázolt problémákat de lege ferenda javaslatok formájában igyekszik meg is válaszolni.

Havasi Máton Zsombor (Ihrig Károly Szakkollégium): A debreceni szuburbanizáció negatív hatásainak enyhítése egy új közösségi közlekedési formával, a tram-trainnel

A tram-train (elővárosi villamos) egy olyan modern közlekedési forma, ami a városon belüli, illetve a település elővárosi forgalmát is szolgálja. Működésének lényege, hogy a városok között a vasúti síneken közlekedik, majd villamusként halad tovább a város szélétől a centrumba, így elkerülve az állomásokon való átszállást. Dolgozatomban azt kutatom, hogy egy ilyen rendszert Debrecenben hol lehetne megvalósítani.

Lezó Nóra (Praetor Szakkollégium): Elhatárolási kérdések a polgári jogi és a büntetőjogi jogsértések között a szerzői jogok megsértése kapcsán

A szerzői joggal kapcsolatos kérdések elsősorban a polgári jog körébe tartoznak. Előfordulhatnak azonban olyan esetek is, amelyek már a büntetőjog körébe esnek. A büntetőjog ultima ratio - jellege miatt ezek a jogsértések csak akkor esnek a büntetőjog hatálya alá, amikor polgári jog eszközei nem nyújtanak megoldást. Hol a határ a polgári jogi igényérvényesítés és a büntetőjogi szankció alkalmazása között? Ebbe a dilemmába nyújt betekintést ez az előadás.

Nagy-Tóth Boglárka (Ihrig Károly Szakkollégium): Családi vállalkozások és utódlási terveik: szisztematikus szakirodalmi áttekintés

Általánosságban a családi vállalkozások hosszútávú fennmaradásához, és különösképpen a magyar családi vállalkozások rendszerváltás óta előttük álló első generációváltás sikerességéhez elengedhetetlen az utódlás alapos megtervezése. Az előadás szisztematikus szakirodalmi áttekintés során nyújt betekintést az utódlási folyamat kihívásaiba és a sikeres átadás kulcstényezőibe. Kiemelten foglalkozik a generációk közötti különbségekkel, a vállalati kultúra átörökítésével az aktuális kutatási eredmények segítségével. Az elemzés hozzájárul a családi vállalkozások utódlási stratégiáinak hatékony kialakításához.

Naszide Diána (Praetor Szakkollégium): Súlyosítási tilalom kapcsolata az eljárásjogi alapelvekkel

A súlyosítási tilalom a büntetőjog egyik alapvető elve, amely jelentős szerepet játszik a jogbiztonság és az igazságosság megőrzésében. Ez a jogi norma arra hivatott, hogy megakadályozza, hogy egy elítélt fellebbezésének nyomán a bíróság a büntetés súlyosításával sújtsa az eljárás alá vont személyt. E tilalom célja, hogy biztosítsa a védett jogok és a méltányosság érvényesülését, lehetővé téve az elítéltek számára, hogy jogorvoslati lehetőségeiket bizalommal gyakorolják, anélkül, hogy félnének a büntetésük fokozódásától. A súlyosítási tilalom jogi alapját a méltányos eljárás követelménye képezi, amely a demokratikus jogállamokban elengedhetetlen. A tilalom gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy egyensúlyt teremt a bíróságok döntési jogköre és az egyének jogai között, ezáltal elősegítve a jogorvoslati lehetőségek tiszteletben tartását. Az elv emellett hozzájárul a büntetőjogi eljárások transzparenciájához és kiszámíthatóságához, ami végső soron a jogrendszer iránti bizalmat is erősíti.

Soltész Tamás (Praetor Szakkollégium): Az elektronikusan felügyelt házi őrizet büntetés a francia szankciórendszerben

Miután Magyarországon napjainkban is komoly problémát jelent a büntetés-végrehajtási intézetek zsúfoltsága, érdemes figyelemmel kísérnünk a nyugat-európai szankciórendszerek börtönnépesség csökkentésére irányuló változásait, innovatív megoldásait. Tekintettel arra, hogy a magyar jogalkotó a 2012. évi C. törvény kodifikációjakor azon államok szabályozása felé nyitott, amelyek önálló büntetési nemekként rendelkeznek a szabadságelvonás különböző időtartamú változatairól, a rövid tartamú szabadságvesztés (büntetőjogi elzárás) kiiktatása – mint a túlszűfolttség csökkentésének egyik lehetséges útja – szempontjából különösen érdekesnek bizonyulhatnak számunkra az elektronikus megfigyelésen alapuló önálló büntetések. A francia jogalkotó 2019-ben, egy új szankciónem, az elektronikusan felügyelt házi őrizet bevezetése révén, önálló büntetési rangra emelte a korábban a szabadságvesztés végrehajtási módozataként már ismert elektronikus felügyeletet, ezzel gyakorlati értelemben megszüntetve a hat hónapnál rövidebb, és jelentős mértékben csökkentve az egy évnél rövidebb szabadságvesztések számát. Előadásom célja az új alternatív szankcióra vonatkozó alapvető szabályok ismertetése, illetve a büntetési nemmel kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok, a tipikus és ideális alkalmazási kör feltárása.

RÁCZ Adél (Ihrig Károly Szakkollégium): Magyarországon jelenlévő streamingszolgáltatók marketingtevékenységének és a fogyasztók attitűdjének vizsgálata

A streaming szolgáltatások megjelenése jelentős változást hozott a tartalomszolgáltatás terén, és a fogyasztók számára új lehetőségeket nyitott meg a médiafogyasztást illetően. Jelen tanulmány célja annak vizsgálata, hogy a hazánkban népszerű streaming szolgáltatók miként és milyen eredményességgel alkalmazzák a különböző marketingeszközöket Magyarországon, valamint hogyan alakulnak a fogyasztók attitűdjei a generációs különbségek tükrében. A primer adatgyűjtés során netnográfias vizsgálatot, kérdőíves megkérdezést, illetve fókuszcsoportos kutatást végeztem. Az eredmények értékelése során fény derült arra, hogy az egyes generációk képviselői más-más előnyöket értékelnek fontosnak, amikor egy adott szolgáltató mellett döntenek, illetve a felhasználókban elő márkaszemélyiség megismerése is lehetővé vált.

2. szekció Társadalomtudományok II. /Social Sciences II.(9:40-13:00)

Helyszín / Location: Holló László terem

Zsűri / Judges:

- Dr. Zaccaria Márton Leó, egyetemi docens, Állam- és Jogtudományi Kar, Környezetjogi és Munkajogi Tanszék
- Dr. Kun András István, egyetemi docens, Gazdaságtudományi Kar, Emberi Erőforrás Menedzsment Tanszék

Előadók / Presenters:

9:40-9:50 *Aranyos Bence* (nemzetközi gazdálkodás): Bankrohamok a játékelmélet tükrében

9:55-10:05 *dr. Szabó Mercédesz Ibolya* (doktorandusz): A Z-generáció igényeinek kihatása a munkajogi jogalkotás tendenciáira

10:10-10:20 *Józsa Hanna Mirtill* (jogász): A feketefoglalkoztatás mint társadalmi jelenség a munka világában.

10:25-10:35 *Marjai László* (jogász): "Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér" - A teljesítménybérezés anomáliái az elméletben és a gyakorlatban

10:40-10:50 *Molnár Dániel* (jogász): A hatósági árverések kutatásának módszertani kérdései

10:55-11:05 *Pintye Lili Mirella* (vezetés és szervezés): A Z generáció: zöld gondolkodás és tettek ereje - A Z generáció klímaattitűd vizsgálata

11:10-11:20 *Silling Szintia Adriána* (turizmus vendéglátás): Diszkrét választási modellezések: A jövő stratégiai eszközei a szállodaigazgatók számára

11:25-11:35 *Szél Melitta Patrícia* (jogász): A nők munkavállalásának története

11:40-11:50 *Török Barbara* (marketing): Mit gondolnak a spanyolok és a magyarok a fenntarthatóságról?

11:55-12:05 *Vuk Aliz* (doktorandusz): Hulladékgazdálkodási esettanulmányok feldolgozása – Milyen joggyakorlatokat alkalmaznak a világ különböző országaiban?

12:10-12:20 *Mariam Pilishvili* (jogász): How GDPR Affects DeFi: Is Your Crypto Really Private?

AZ ELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI

ABSTRACTS OF THE PRESENTATIONS

Aranyos Bence (Ihrig Károly Szakkollégium): Bankrohamok a játékelmélet tükrében

A kutatásom a bankrohamok összetett jelenségét vizsgálja játékelméleti modellek, és empirikus adatok segítségével. A relevanciát a Silicon Valley Bank esete bizonyítja. Célom meghatározni, hogy a közösségi oldalak milyen módon befolyásolják a bankrohamok kialakulásának valószínűségét, továbbá hogyan lehet ezeket csökkenteni.

dr. Szabó Mercédesz Ibolya (Praetor Szakkollégium): A Z-generáció igényeinek kihatása a munkajogi jogalkotás tendenciáira

A munkáltatói egyoldalú hatalmasság ereje a munkajogviszony gyakorlati kérdéseiben történelmileg régi és hatályos jogunk által is támogatott megoldás. Az utóbbi évek, évtizedek tendenciái ennek a helyzetnek, mint status quo-nak a felborulását irányozzák elő, az Y- és leginkább a Z-generáció elképzelései mások, mint a korábbi évszázadok munkavállalóinak tűrésszintje. A munkaerőért folytatott versenyben a jogalkotásnak is alkalmazkdni kell a megváltozott körülményekhez. Az így megváltoztatandó jogi környezt ugyanakkor nem csak gazdasági, hanem tetemes szociális előnnyel is járhat.

Józsa Hanna Mirtill (Praetor Szakkollégium): A feketefoglalkoztatás mint társadalmi jelenség a munka világában.

A feketefoglalkoztatást mint társadalmi jelenséget szeretném bemutatni az előadás során. Mi is az a feketemunka, hogyan lehet elkülöníteni az általános munka fogalmától. Szeretném a figyelmet ráirányítani a fekete és a szürke foglalkoztatás hasonlóságaira, különbségeire amit az atipikus foglalkoztatási formákon keresztül világítanék meg.

Marjai László (Praetor Szakkollégium): "Tizenhat tonnát raksz és mennyi a bér" - A teljesítménybérezés anomáliái az elméletben és a gyakorlatban

Dolgozatom elsődleges célja a teljesítménybérezés legfontosabb megjelenési formáinak megállapítása, valamint az ezen formákhoz kapcsolódó, kúriai gyakorlatban megjelenő rendellenességek feltérképezése. Másodlagosan szeretném felfedni a jogintézménnyel kapcsolatos anomáliák megjelenésének az okát és olyan megoldásokat találni, amelyek a jogalkotó és a jogalkalmazó is képes megragadni és ezáltal egy jobb, igazságosabb rendszert kialakítani.

Molnár Dániel (Praetor Szakkollégium): A hatósági árverések kutatásának módszertani kérdései

Hatályos jogunkban az árverések, különösen a hatósági árverések tekinthetők az egyik legbonyolultabb, legkomplexebb – jogágakon átívelő – jogszabályi háttérrel rendelkező, egyúttal számos anyagi és eljárásjogi jogkérdést felvető értékesítési formának. Ennek ellenére a hazai jogirodalomban eddig végzett, kapcsolódó kutatásokban meglehetősen egyoldalú megközelítésekkel találkozunk. Ez az egyoldalúság több szempontból is megragadható. Egyfelől az eladdig megjelent tudományos művek a hatósági árverésről jellemzően egy-egy jogág összefüggésrendszerében, rendszerint a polgári anyagi jog és a végrehajtási jog térrénumán igyekeztek képet alkotni, holott ennél lényegesen több jogterületen tölt be meghatározó szerepet. Másfelől a hatósági árverés jogintézményét érintő problémákat többnyire (ám nem kizárólagosan) elméleti síkon, anyagi jogi összefüggésekben vizsgálták, s a kapcsolódó ítélkezési gyakorlat kevés figyelemben részesült. A korlátozott precedensrendszer 2020-ban történt bevezetése következtében azonban az ítélkezési gyakorlatban kialakult precedens ismerete és vizsgálata fokozott jelentőségre tett szert, amely alól a hatósági árverések témaköre sem jelenthet kivételt. Előadásomban a hatósági árverés jogintézménye kutatásának módszertanához szeretnék eddigi tapasztalataim alapján adalékokkal szolgálni.

Pintye Lili Mirella (Ihrig Károly Szakkollégium): A Z generáció: zöld gondolkodás és tettek ereje - A Z generáció klímaattitűd vizsgálata

A klímaváltozás az elmúlt évtized egyik leginkább kutatott és tárgyalt kérdésévé vált, mivel a globális szintű, azonnali beavatkozást igénylő problémák közé tartozik. Jelen tanulmány célja a Z generáció klímaváltozással kapcsolatos attitűdjeinek és percepcióinak feltérképezése, különös tekintettel az országok közötti különbségekre és hasonlóságokra. Az elemzés először az Egyesült Államok és Kína, majd Lengyelország, Ausztria és Magyarország adataira támaszkodik. Noha a fiatal generációk tisztában vannak az éghajlatváltozás káros hatásaival, csupán egy kisebb hányaduk mutat hajlandóságot az aktív cselekvésre. Magyarországon a klímavédelemmel kapcsolatos projekteken való fokozott részvétel, valamint a klímatudatosságot elősegítő párbeszéd új megközelítési lehetőséget kínálhat ennek az attitűdnek a fejlesztésére.

Silling Szintia Adriána (Ihrig Károly Szakkollégium): Diszkrét választási modellezések: A jövő stratégiai eszközei a szállodaigazgatók számára

A fogyasztói preferenciák megértésére szolgáló diszkrét választási modellezések többnyire a véletlen hasznosság maximalizálásán (random utility maximization – RUM) alapulnak. Ezzel szemben a szakirodalomban kevés figyelmet kap a véletlen megbánás minimalizálásán (random regret minimization – RRM) alapú megközelítés, melynek alapkoncepcióját a megbánás minimalizálása jelenti. Kutatásom céljai közé tartozik a (1) a hazai szálláshely-választási magatartás elemzése, (2) a különböző kontextusban becsült választási modellek becsült együtthatóinak interpretálása, (3) a különböző kontextusban becsült választási modellek illeszkedési mutatóinak összehasonlítása, (4) a különböző kontextusban becsült választási modellek helyettesítési határárány kalkulációs módjainak összevetése. A kutatásom során 200 magyar belföldi utazó részvételével diszkrét választási kísérletet alkalmaztam, a kísérlet attribútumai között pedig a szálloda ára, a személyzet rugalmassága, a megközelíthetőség, az elérhető szolgáltatások és a vendégek általi értékelés szerepelnek. Bár az RRM megközelítés még kevésbé elterjedt szemben a RUM alapú modellezéssel, ígéretes lehet a preferenciák mélyebb megértéséhez.

Szél Melitta Patrícia (Praetor Szakkollégium): A nők munkavállalásának története

A munka egyidős az emberiséggel, ahogyan a nők által végzett munka megkülönböztetettsége is. Ennek okát abban kereshetjük, hogy egyes feladatokat, mint például a gyermekszülést és a gyermeknevelést, csak a nők láthattak el, és ezeket a feladatokat a patriarchális társadalom nem tekintette munkának, csupán természetből fakadó kötelezettségnek. Az ókortól egészen napjainkig terjedően bemutatom a női munkavállalók helyzetét a munka viszonylatában előadásom során.

Török Barbara (Ihrig Károly Szakkollégium): Mit gondolnak a spanyolok és a magyarok a fenntarthatóságról?

Kutatásomban a spanyol és magyar kitöltők véleményét hasonlítottam össze a fenntarthatóságról, mert a Spanyolországban töltött időszak alatt azt tapasztaltam, hogy ott erősebb a fenntarthatósági kommunikáció. Az elemzés során leíró statisztikai, faktor- és klaszterelemzést végeztem. A kutatás rávilágított arra, hogy az erősebb kommunikáció ellenére nincs számottevő különbség a nemzetek hozzáállása között.

Vuk Aliz (Ihrig Károly Szakkollégium): Hulladékgazdálkodási esettanulmányok feldolgozása – Milyen joggyakorlatokat alkalmaznak a világ különböző országaiban?

A települési szilárd hulladékgazdálkodás terén a világ országai más és más nehézségekbe ütköznek. A különféle helyzetben levő, különböző gazdasági fejlettségű országokban eltérő megközelítéseket figyelhetünk meg a hulladékgazdálkodásban. 7 esettanulmány feldolgozása alapján mutatjuk be és értékeljük a magasabb gazdasági fejlettségű országoktól (Olaszország, Finnország, Dél-Korea) egészen az alacsony gazdasági fejlettségű országokig (Brazília, Afrika) vizsgált eseteket. Jó gyakorlatokat találtunk, ilyen São Tomé városa is, ahol a helyi közösség maga szervezte meg a hulladékgazdálkodását; értékeltünk olyan esetet is, ahol a politikai döntéshozatalban megjelenik a körforgásos gazdaság, de a megvalósításában még több minden megkérdőjelezhető. Az viszont mindenhol elmondható, hogy a közösségi összefogás és a fogyasztók tudatossága egy kulcs pontja a haladásnak; ezen kívül az önkormányzatok részvétele és a szervezeti együttműködés elengedhetetlen a hatékony és sikeres hulladékkezeléshez.

Mariam Pilishvili (Praetor Szakkollégium): How GDPR Affects DeFi: Is Your Crypto Really Private?

We will examine the complex relationship between DeFi protocols and GDPR privacy regulations through cases like dYdX's EU user restrictions and Compound's compliance debates. In addition, we will analyse emerging solutions such as zero-knowledge proofs and privacy-by-design protocols that could bridge the gap between regulatory compliance and decentralization.

3. szekció Orvos- és egészségtudományok/Természettudományok – Medical and Health Sciences/Natural Sciences (9:00-12:30)

Helyszín / Location: Csokonai terem / Csokonai hall

Zsűri / Judges:

- Dr. Csernoch László, egyetemi tanár, Általános Orvostudományi Kar, Élettani Intézet

Előadók / Presenters:

9:00-9:10 *Adorján Dávid Martin* (általános orvos): Abdominális kompartment szindróma kezelési lehetőségeinek vizsgálata: theophyllin hatása kísérletes patkány modellben

9:15-9:25 *Horváth Tamás* (testnevelő-gyógytestnevelő tanár): Kiscsoportos és egyéni edzés hatékonyságának vizsgálata utánpótlás korú labdarúgóknál

9:30-9:40 *Nagy Dániel* (testnevelő-gyógytestnevelő tanár): A hengerezés hatásának vizsgálata a derék és a csípőízület mozgástartományára

9:45-9:55 *Révész István* (általános orvos): Emlőrák elleni kiméra antigén makrofág (CAR-M) terápia potencírozása a makrofágok további genetikai módosítása révén

10:00-10:10 *Szklenár Eszter* (testnevelő-gyógytestnevelő tanár): Tíz hetes HIIT, CMIT és a proprioceptív tréning kognitív képességekre, testösszetételre, észlelt stresszre és motorikus képességekre gyakorolt hatásainak összehasonlító elemzése fiatal egyetemisták körében

10:15-10:25 *Torma Eszter Panna* (testnevelő-történelem tanár): Innovatív, EEG alapú neurofeedback tréning hatásainak vizsgálata élvolnabeli kézilabda- és futsal kapusok mentális keménységére, stressztolerancia - és optimális arousal szintjére

10:30-10:35 *Vereb Márk András* (általános orvos): Car-sejtek hatékonyságának fokozása a t-sejt fenotípusok testmozgás-indukált modulációján keresztül

10:40-10:50 *Virágh Anett* (népegészségügyi ellenőr): Az önbevallott szív- és érrendszeri betegek influenza elleni áoltottsága Magyarországon

10:55-11:05 *Maryam Mojisola Lasisi* (ápolás és betegellátás/ Nursing and patient care): Bridging cultures in healthcare: Intergration of traditional medicine with modern medicine in Nigeria

11:10-11:20 *Noreen Ghazal* (ápolás és betegellátás/ Nursing and patient care): Challenges in Accessing Breast Cancer Diagnosis Services and Treatment in Punjab Pakistan

AZ ELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI

ABSTRACTS OF THE PRESENTATIONS

Adorján Dávid Martin (Sántha Kálmán Szakkollégium): Abdominális kompartment szindróma kezelési lehetőségeinek vizsgálata: theophyllin hatása kísérletes patkány modellben

Abdominális kompartment szindróma (ACS) súlyos szövődmenyként jelentkezhet akut hasi kórképek esetén, melynek kezelése napjainkban is kihívást jelent. A hasúri nyomás emelkedése szervi elégtelenségekhez vezethet, azonban irodalmi adatok szerint a theophyllin intravénás adagolása csökkentheti a mortalitást. Kísérletünk célja a theophyllin hatásának vizsgálata volt ACS modellezett patkányokon, különös tekintettel a haematologiai, haemorheologiai és microcirculációs paraméterekre. Az eredmények alapján a theophyllin kezelés a bőr és a vékonybél mikrokeringését javította, kálium, laktát koncentráció csökkenés mutatkozott a kezeletlen patkányokhoz képest, bár a hematológiai paraméterekben nem tapasztaltunk szignifikáns változást. Összességében a theophyllin kedvező hatással lehet ACS kezelésében, de további kísérletekre van szükség a terápia optimalizálásához.

Horváth Tamás (Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium): Kiscsoportos és egyéni edzés hatékonyságának vizsgálata utánpótlás korú labdarúgóknál

A kutatásomban tizenegy paramétert vizsgáltam, melyek a labdarúgásban a legfontosabb sportági képességek mérésére irányultak. Mértém a sportoló dinamikus gyorsulásának a sebességét, a felgyorsulás képességét, és a maximális futógyorsaságot, az agilitást labdával és labda nélkül, a dinamikus láberő és az egyéni labdás technikai képességeket, valamint az első labdaérintés minőségét az átadás-átvétel technikai elem használatával. Az előadásban azt szeretném bemutatni, hogy az általam alkalmazott egyéni képzésre kidolgozott edzésprogram milyen mértékben segíti elő a képességek változását a vizsgált játékosoknál.

Nagy Dániel (Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium): A hengerezés hatásának vizsgálata a derék és a csípőízület mozgástartományára

A kutatásom célja az ízületi mozgástartományban bekövetkezett változás vizsgálata volt, 5 hetes hengerezés hatására. A korábbi kutatásokra alapozva a rendszeres használat hosszútávon is befolyásolhatja a hajlékonyságot. Ezért két fő kérdésre koncentráltam, a hosszútávú hatásra és a gyakorlati tapasztalat jelentőségére. A kutatás bebizonyította, hogy az SMR hengerezésnek pozitív hatása van az ízületi mozgásterjedelem növelésében.

Révész István (Sántha Kálmán Szakkollégium): Emlőrák elleni kiméra antigén makrofág (CAR-M) terápia potencírozása a makrofágok további genetikai módosítása révén

Az emlőrák elleni CAR-M terápia célja, hogy a makrofágokat tumorölő képességgel ruházza fel a daganat környezetébe való behatolásuk révén. A kutatás során genetikailag módosított makrofágokat (GEM) hozunk létre, amelyek tumorölő géneket hordoznak, vagy eltávolítják a myeloid gátló géneket a tumorelles aktivitás növelése érdekében. Kiválasztottunk 4 gént, az IFNA2, CXCL9, CD40L, és TLR7-et, melyek segíthetnek a daganatellenes aktivitás fokozásában, és ezeket lentivirális vektorok segítségével juttattuk a makrofágokba. A géntranszfer hatékonyságát Vpx segédfehérjével növeltük, amely a makrofágok hatékonyabb módosítását eredményezte. A projekt ezen szakaszában sikerült olyan géneket és technológiát kialakítani, amelyek potenciálisan fokozhatják a makrofágok tumorölő és immunstimuláló képességeit.

Szklenár Eszter (Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium): Tíz hetes HIIT, CMIT és a proprioceptív tréning kognitív képességekre, testösszetételre, észlelt stresszre és motorikus képességekre gyakorolt hatásainak összehasonlító elemzése fiatal egyetemisták körében

Napjainkban egyre több típusú edzés jelenik meg, amelyek – az edzés fogalmából eredően – funkcionálisak, tehát konkrét céljuk van. Ezek eléréséhez, illetve a személyre szabott edzéshez ismernünk kell azok komplex pszichoszomatikus hatásait. A kutatásom során a HIIT, a CMIT és a ProprT edzések krónikus hatásait vizsgáltam a testösszetételre, motorikus képességekre, kognitív képességekre és az észlelt stresszre vonatkozóan, fiatal egyetemista hallgatók körében (N=142, M: 21,5 év 39% férfi és 71% nő), akik heti egyszer, mozgásprogramtól függően, 80-90 perces edzésen vettek részt, 10 héten át.

Torma Eszter Panna (Nyirkos István Sporttudományi Szakkollégium): Innovatív, EEG alapú neurofeedback tréning hatásainak vizsgálata élvolnabeli kézilabda- és futsal kapusok mentális keménységére, stressztolerancia - és optimális arousal szintjére

A neurofeedback tréning egy komplex segítséget kínálhat a sportolóknak a kognitív és az affektív képességeik fejlesztésében, ami a versenyekre való felkészülés során nélkülözhetetlen. A kutatásom fő célja, egy hat hétig tartó neurofeedback intervenciók hatásainak elemzése volt. A fejlesztés során, a validált Muse 2 EEG alapú teamflow rendszer, hullámfa programját használtam. A Sport Mentális Keménység Kérdőívet alkalmaztam a mentális keménység vizsgálatára, a Vienna Test System (Schufried, Bécs) DT/S1 (Determination Test) nemzetközileg is elfogadott stressz tesztet a stressztolerancia szint, illetve a Elektrogasztrógráfias stressz holtért (MDE Heidelberg, MSB MET Balatonfüred) a stressz háttérében álló pszichofiziológiai paraméterek mérésére, a program előtt és után.

Vereb Márk András (Sántha Kálmán Szakkollégium): Car-sejtek hatékonyságának fokozása a t-sejt fenotípusok testmozgás-indukált modulációján keresztül

A legújabb immunológiai kutatások rávilágítottak a testmozgás immunsejt-fenotípusok modulációjában rejlő lehetőségekre, különösen a T-sejtekre és ezen keresztül a CAR T-sejtes terápiákra gyakorolt hatására. Ezen tanulmány egy standardizált edzésprogram hatását vizsgálja 16 idős önkéntes nő T-sejt fenotípus eloszlására, hogy felmérje a változásokat és azok lehetőségét a CAR T-sejtek effektivitásának fokozására terápiás alkalmazásokban. A CAR T-sejt-terápiák optimalizálására irányuló, edzésben rejlő potenciált úgy vizsgáljuk meg, hogy jelentős javulást mutató betegekből származó, CD28-as kostimuláló doménnel ellátott HER2-specifikus CAR T-sejteket generálunk edzés előtt és után vett vérmintákból, és vizsgáljuk azok hatékonyságát HER2+ tumorsejtekkel szemben in vitro és in vivo. Az edzésprogram előtt és után gyűjtött perifériás vérből származó előzetes eredmények arra utalnak, hogy az edzés javíthatja a CAR T-sejtek hatékonyságát a naiv kompartment bővítésével a CD4 és CD8 T-sejtek központi és effektor memória fenotípusának rovására, valamint a CD69 és KLRG1 pozitivitással mért proliferációs képesség javításával és a szenescencia mérséklésével. Mindezek alapján tervezzük a CAR T-sejtek perzisztenciájának nyomon követését a LAG-3, PD-1 és TIM-3 kimerülési markerek nyomon követésével, valamint a hosszú távú perzisztencia értékelését egy re-challenge vizsgálattal, majd in vivo tesztekkel végzünk NSG egerekben JIMT-1 xenograft modellekben.

Virágh Anett (Verzár Frigyes Szakkollégium): Az önbevallott szív- és érrendszeri betegek influenza elleni áoltottsága Magyarországon

A szív- és érrendszeri betegségek a vezető halálok közé tartoznak világszerte. Vizsgálatunk elsődleges célkitűzése, hogy meghatározzuk a kardiovaszkuláris betegségekben szenvedő magyar lakosság körében az influenza elleni áoltottság mértékét, ezt követően pedig azonosítani az áoltottság mértékét befolyásoló tényezőket. Vizsgálatunk során az Európai lakossági egészségfelmérés (ELEF) 2009-2019-ig terjedő adatait használtuk fel, amely a hazai lakosságra reprezentatívnek tekinthető. A szív- és érrendszeri betegségben szenvedők áoltottságának növelése elengedhetetlen az influenzával összefüggő morbiditás és mortalitás csökkentése érdekében. Ezért kiemelt népegészségügyi feladat, hogy az influenza elleni áoltottságot emeljük a betegségteher csökkentése érdekében.

Maryam Mojisola Lasisi (Verzár Frigyes Szakkollégium): Bridging cultures in healthcare: Intergration of traditional medicine with modern medicine in Nigeria

Integration Traditional medicine with Modern medicine in Nigeria. This research aims to fill the gap by investigating the effectiveness of integration, challenges and barriers to integration, impact on healthcare services, patient outcomes and cultural practices. Through identifying key themes, best practices, effective integration strategies, and policy recommendations.

Noreen Ghazal (Verzár Frigyes Szakkollégium): Challenges in Accessing Breast Cancer Diagnosis Services and Treatment in Punjab Pakistan

Challenges in Accessing Breast Cancer Diagnosis Services and Treatment in Punjab Pakistan. This research aims to fill the gap by identifying and investigating the obstacles that prevent women from seeking timely screening and treatment for breast cancer in Pakistan.

4. szekció Társadalom-Bölcsész. /Social Sciences-Humanities I. (9:00-12:30)

Helyszín / Location: Berényi Dénes terem

Zsúri / Judges:

- Dr. Lakó Zsigmond, zsűrielnök, egyetemi adjunktus, Bölcsészettudományi Kar, Olasz Tanszék
- Dezső Kinga Julianna, ügyvivő-szakértő, Tudományos Igazgatóság
- Szabó-Zsámba Kata, ügyvivő-szakértő, Tudományos Igazgatóság

Előadók / Presenters:

9:00-9:10 *Birkés László* (informatika-történelem és állampolgári ismeretek tanár): Selmecebányai diákhagyományok megélése 1945-1989 között

9:15-9:25 *Györgyi Kata* (közösségszervező): A DE-BTK Művészeti Központ kurzusait látogató hallgatók kulturális részvétele

9:30-9:40 *Homovics Panna* (néprajz): Levelek a Kádár-korszakból – és amit a mindennapokról üzennek

9:45-9:55 *Kosina Dávid* (igazságügyi igazgatás): Irodalom és Vita: A Kortárs Gondolkodás Formálása Vitakörökön Keresztül

10:00-10:10 *Márton Zsuzsanna* (nemzetiségi óvodapedagógus): Gyermekvédelemben kerülő gyermek nehézségei, társaival való elfogadtatása.

10:15-10:25 *Molnár Dániel* (jogász): A Magyar Szent István Rend potenciális újraszabályozásának főbb sarokpontjai

10:30-10:40 *Papp Hunor* (doktorandusz): Szisztematikus irodalomelemzés: „Smart VR” az oktatásban A virtuális valóság és a mesterséges intelligencia integrációja

10:45-10:55 *Pótor Balázs* (magyar-történelemtanár): Quintum sigillum - Bibliai paratextusok vizsgálata Sánta Ferenc regényében

11:00-11:10 *Sipos Viktória Ivett* (csecsemő- és kisgyermeknevelő): Diszkrimináció jelensége koragyermekkorban

11:15-11:25 *Vadász Márton* (doktorandusz): Könyvek, olvasók, olvasási szokások: a toldi könyvtár 1870-es évekbeli jegyzőkönyvének történeti néprajzi elemzése

AZ ELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI

ABSTRACTS OF THE PRESENTATIONS

Birkés László (Hatvani István/Szent László Katolikus Szakkollégium): Selmecebányai diákhagyományok megélése 1945-1989 között

Kutatásom célja egy selmecebányai diákhagyományörző esemény hitelességének alátámasztása Székesfehérvárra lokalizálva, a geodéta képzésre fókuszálva. A kutatás három fő pillérre épül: személyes életútinterjúkra, tárgyi források felkutatására, és állambiztonsági levéltári jelentések elemzésére. A mostani előadásomban részletesebben az életútinterjúkat fogom kifejteni: a résztvevők felkutatásának kihívásait, az interjúk lebonyolításának folyamatát, valamint a szerződéskötés nehézségeit, amelyek alapvető fontosságúak a tudományos felhasználás szempontjából. Az interjúk és a dokumentált források célja, hogy teljes képet adjanak az esemény atmoszférájáról és társadalmi-politikai háttéréről, és az anyagokat az Oral History Archivumnak kívánom felajánlani, hogy a jövő kutatásai számára is elérhetőek legyenek.

Györgyi Kata (Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium): A DE-BTK Művészeti Központ kurzusait látogató hallgatók kulturális részvétele

Az egyetem, mint szervezet egyfajta kulturális térként is definiálható, amelyhez a hallgatók adaptálódnak. A kultúrához való kapcsolódás mind tudáselemekben, mind pedig gyakorlatokban manifesztálódhat. Ezeknek pedig legfontosabb egyetemi színterei azok az események és csoportok (filmklubok, író-olvasó találkozók, intézményeken belüli önképzőkörök stb.), amelyek a kulturális fogyasztást és a kulturális tőke felhalmozását lehetővé teszik (Bocsi 2022). Erre többek között a DE-BTK Művészeti Központ kíván lehetőséget teremteni, melynek célja, hogy szervezett keretek között biztosítson lehetőséget a nem művészeti tanulmányokat folytató hallgatóknak is a művészetekkel való megismerkedésre és azok aktív művelésére. Kutatásunk célja a DE-BTK Művészeti Központ tevékenységének, a kurzusokon résztvevő hallgatók kultúrához fűződő személyes viszonyának, a kulturális intézménylátogatási motivációiknak és a központ tevékenységével kapcsolatos gondolatainak a megismerése. A vizsgálat eredményeképpen megtudhatjuk, hogy milyen motivációból látogatják a résztvevők a központ kurzusait és hatással van-e ez a kulturális részvételükre (akár aktív, akár passzív), továbbá, hogy a szakterület, a korábbi kulturális tapasztalatok milyen befolyásoló hatással bírnak.

Homovics Panna (Hatvani István Szakkollégium): Levelek a Kádár-korszakból – és amit a mindennapokról üzennek

Előadásomban egy 1965-1967 között keletkezett levélkorpuszt vizsgállok. A levelek által az egyén nézőpontjából ismerhetjük meg a Kádár-rendszer mindennapjait, de a két levelező kapcsolata és a környezetük, lokális életviláguk is elénk tárul. Előadásomban elsősorban a levelek tartalmi, formai egységeit kívánom bemutatni. A végén pedig ki térek a kutatás további irányára, amely nem más, mint a személy hiányának feltárása a szövegeken keresztül.

Kosina Dávid (Bán Imre Kultúratudományi Szakkollégium): Irodalom és Vita: A Kortárs Gondolkodás Formálása Vitakörökön Keresztül

A csoportos vitakörök hatékony eszközként szolgálnak a kritikai gondolkodás, az empátia és a kultúráközvetítés előmozdításában. Az előadás a csoportos viták pedagógiai és társadalmi hatásait vizsgálja, hangsúlyt fektetve a résztvevők nézőpontjainak sokszínűségére és az érvelési készségek fejlesztésére. A kortárs társas problémák elemzése keresztül feltárja, hogyan lehet a vitakörökön keresztül hozzájárulni a modern gondolkodás formálásához és az interdiszciplináris párbeszédhez.

Márton Zsuzsanna (Lippai Balázs Roma Szakkollégium): Gyermekvédelemben kerülő gyermek nehézségei, társaival való elfogadtatása.

A gyermekvédelemben kerülések okai, miért és kik a hibások a gyermekek szemében. Negatív attitűd elfogadása, s ezáltal a befogadás, amitől a gyermek kriminalizálódik. A rendszer gyermekei szökésének okai, megelőzései.

Molnár Dániel (Praetor/Hatvani István Szakkollégium): A Magyar Szent István Rend potenciális újraszabályozásának főbb sarokpontjai

A magyar falerisztikátörténet legismertebb és legtekintélyesebb érdemrendjei között is előkelő helyet foglal el a Mária Terézia német-római császárné, magyar és cseh királynő által alapított Magyar Királyi Szent István Rend. 1764. május 5-i létesítésétől fogva fontos részét képezte a magyar királyok államfői reprezentációjának, sőt a magyar politikai életben valóságos státuszszimbólummá, a Magyar Királyság szolgálatában szerzett érdemek jelképévé vált (jóllehet nem csupán magyar származású személyeknek adományozták). A Habsburgok számára diadallal végződött kolíni ütközet emlékére 1757-ben létrehozott katonai Mária Terézia Rend ellenpárjaként a civil szférában, az állam és a dinasztia szolgálatában szerzett érdemek jutalmaként a Szent István Rend a Habsburg Monarchia legmagasabb polgári kitüntetéseként funkcionált 1918-ig. Kétségtelen, hogy az érdemrendhez fűződő pompa, a fényűző ceremóniák, illetve maga az alapszabály is alapvetően a monarchikus államformához kötötte a Rend létezését, fennmaradását, elvégre új személyeket kizárólag a magyar király vehetett fel a rendtagok közé. Emiatt a köztársasági államforma előtérbe kerülésével Magyarországon több évtizedes provizóriumot volt kénytelen elszervezni a Szent István Rend. Csúszás 2011-ben látta elérkezettnek az időt a jogalkotó, hogy lépéseket tegyen a Rend feltámasztása irányába. Bár a 2011. évi CCII. törvény megteremtette a jogalapját az újbóli promócióknak, a Szent István Rend restaurációja korántsem tekinthető befejezettnek, elvégre annak számos jellegadó attribútumát még nem állították helyre, előadásomban e hiányosságokra, a Rend esetleges jövőbeni újraszabályozásának főbb csapásvonalaira kívánom felhívni a figyelmet.

Papp Hunor (Hatvani István Szakkollégium): Szisztematikus irodalomelemzés: „Smart VR” az oktatásban A virtuális valóság és a mesterséges intelligencia integrációja

A kutatás célja egy szisztematikus irodalomelemzés segítségével feltárni az AI (ang: artificial intelligence, továbbiakban AI) és VR (ang: virtual reality, továbbiakban VR) oktatási alkalmazásainak lehetőségeit, különös figyelemmel a "Smart VR" koncepciójára. Ezen eszközök együttes használatát vizsgálva az előadás értékeli a VR és AI oktatási integrációját támogató és ellenző nézeteket, különös tekintettel a ChatGPT publikálása óta megjelent új felhasználási területekre. A szerző törekszik az alulkutatott területek és a pedagógiai fejlődési lehetőségek azonosítására, amelyek elősegíthetik az további oktatási innovációt.

Pótor Balázs (Hatvani István Szakkollégium): Quintum sigillum - Bibliai paratextusok vizsgálata Sánta Ferenc regényében

A Bibliának kultúrkörünk egyik alapszövegeként olyan kiemelt státusza van, amelynek erőteréből az irodalom, a hagyomány általi meghatározottsága miatt sem helyezkedhet kívül. Az adott szövegek feletti szöveg, vagyis olyan textus, amely egy-egy mű intertextuális horizontjában kitüntetett pozíciót foglal el. Ebből kifolyólag van, aki egyenesen az intertextualitás szinonimájaként használja, illetve van, aki valamiféle szöveg feletti entitást ért alatta. Bármely vélekedés mentén indulunk el, kétségtelen, hogy egy (a szó szoros értelmében vett) jelentékeny irodalmi fundamentumról beszélhetünk. Számos bibliai paratextus, utalás fedezhető fel, illetve érzékelhető Az ötödik pecsétben is. Ilyen például a kötet mottója, mely Az apostolok cselekedeteiben leírt aeropágoszi beszédből (17. fejezet 22-31. vers) idézett részlet. Ezentúl a regény címének értelmezése természetesen kihagyhatatlan az elemzésből, mivel a Jelenések könyvének 6. fejezetét idézi meg, melyben János evangélista (a „szeretett” tanítvány) látomásai szerepelnek az Apokalipszis eseményeiről és konkrétan a hétpecsétés könyv felnyitásának egyik jelenetére utal.

Sipos Viktória Ivett (Lippai Balázs Roma Szakkollégium): Diszkrimináció jelensége koragyermekkorban

Az előadás célja a diszkrimináció jelenségének feltárása koragyermekkorban, különös figyelmet fordítva a szociális, kulturális és gazdasági tényezőkre. A kutatások szerint a gyerekek már korai életkorban, akár 3-4 évesen is érzékelhetik és reprodukálhatják a környezetükben tapasztalt előítéleteket. Az előadás bemutatja, hogyan formálódik a diszkriminációs attitűdök fejlődése, valamint a szülők és pedagógusok szerepét a pozitív szociális normák kialakításában. Emellett ismerteti a diszkrimináció csökkentésére irányuló módszereket és programokat, amelyek elősegítik a befogadóbb társadalom kialakulását. A téma fontosságát a társadalmi egyenlőség és a gyermekek pszichológiai fejlődése szempontjából is hangsúlyozza.

Vadász Márton (Hatvani István Szakkollégium): Könyvek, olvasók, olvasási szokások: a toldi könyvtár 1870-es évekbeli jegyzőkönyvének történeti néprajzi elemzése

A 19. század második felében a paraszti közösségekben is egyre jelentősebb szerepet játszott az írás és az olvasás. Egy adott közösség olvasmányainak ismerete betekintést engedhet a korszak mindennapi életének egy kevésbé ismert szeletébe, ugyanakkor a téma kutatása során gyakran a források hiányosságaival találkozhat a kutató, ezért kiemelkedően fontos a Bihar vármegyei Told esetpéldája. Az 1870-es évek elején vezetett könyvtári feljegyzésekből megtudhatjuk, hogy milyen kötetek alkották a toldi kölcsönkönyvtár anyagát, kik és mit olvastak, ezáltal pedig egy esetpéldán keresztül rálátásunk nyílna a 19. század második felének paraszti olvasási szokásaira..

5. Agrártudományok (9:00-12:30)

Helyszín / Location: Klub terem / Klub hall

Zsűri / Judges:

- Baginé dr. Hunyadi Ágnes, ügyvivő-szakértő, Tudományos Igazgatóság
- dr. Illés Árpád, egyetemi tanársegéd, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Földhasznosítási, Műszaki és Precíziós Technológiai Intézet,

Előadók / Presenters:

9:00-9:10 *Feketéné Ferenczi Aliz* (doktorandusz): „Ami jó a méheknek, az jó nekünk is!” - A méhészeti tevékenységet befolyásoló tényezők kvalitatív vizsgálata

9:15-9:25 *Hajdú Péter* (doktorandusz): Növényi alapú étrendbe beilleszthető tejtermék alternatívák innovatív fejlesztése

9:30-9:40 *Karacs Janka* (agrármérnök): Növényi hormonok felhasználása a növénybetegségek megelőzésére, az általuk okozott károk mérséklésére

9:45-9:55 *Rácz Tamás* (agrármérnök): Különböző „seed priming” technikák és csírázás tesztelés (allium cepa l.) Vöröshagyma fajtákon

AZ ELŐADÁSOK ABSZTRAKTJAI ABSTRACTS OF THE PRESENTATIONS

Feketéné Ferenczi Aliz (Ihrig Károly Szakkollégium): „Ami jó a méheknek, az jó nekünk is!” - A méhészeti tevékenységet befolyásoló tényezők kvalitatív vizsgálata

A méhészek döntő szerepet játszanak a mézelő méhpopulációk fennmaradásában, ezért fontos megérteni a tevékenységük mögött álló mozgatórugókat. E kvalitatív tanulmány célja a méhészek döntéshozatalát befolyásoló tényezők feltárása, a méhészek és méheik közötti kapcsolat felmérése, a köztük lévő kapcsolat azonosítása egy elméleti modell felállításával, valamint a beporzási szolgáltatások, mint a jövedelemdiverzifikáció potenciális forrásának megítélése a magyar méhészek körében. A megalapozott elmélet módszerére alapozva, a magyarországi méhészekkel készített félig strukturált interjúk alapján megalkottuk a méhészeti gazdálkodás paradigmamodelljét. Az interjúk elemzése során először nyílt kódolással kategóriákat alakítottunk ki a méhészek által használt fogalmaknak megfelelően, majd ezeket a kategóriákat strukturáltuk és összekapcsoltuk (axiális kódolás). Végül azonosítottuk a legfontosabb fő kategóriákat (szelektív kódolás), és felvázoltuk a méhészet irányításának fogalmi keretét. Feltérképeztük a méhészek által alkalmazott stratégiákat és méhészeti gyakorlatokat, valamint az általuk generált következményeket. Az eredmények azt mutatják, hogy a méhészkedést több ok-okozati feltétel befolyásolja. Egy olyan környezetben, ahol a méhészek költségei nőnek és jövedelmük csökken, miközben megpróbálnak alkalmazkodni, célzottabb intézkedésekre van szükség a méhészkedés érdekében, vagyis a méhek védelmére és a méhészek jövedelmezőségének növelésére.

Hajdú Péter (Kerpely Kálmán Szakkollégium): Növényi alapú étrendbe beilleszthető tejtermék alternatívák innovatív fejlesztése

Napjainkban egyre nagyobb igény mutatkozik a növényi alapú étrendben is népszerű, állati eredetű élelmiszer helyettesítőkre. A növekvő fogyasztói igények oka, hogy ezek a termékek, nemcsak a növényi étrendet követők számára kedveltek, hanem bizonyos allergiákban (tej-, tojásfehérje) és intoleranciákban (laktóz) szenvedők részére is alternatívákat biztosítanak. A jelenlegi háborús helyzet és gazdasági válság is előtérbe helyezi a fenntartható élelmiszergyártást, melynek alapja hazai alapanyagok felhasználása. A mostani kereskedelmi forgalomban lévő tejtermék helyettesítők, szinte kivétel nélkül olyan alapanyagokból készülnek, melyeknek termesztése a magyarországi éghajlat miatt egyáltalán nem, vagy nehezen kivitelezhető. A jelenleg felhasznált alapanyagok, mandula, rizs, zab, szója, kókusz és kesudió helyett, hazánkban is termesztető gabonákból, pszeudocereáliákból és hüvelyesekből készítünk növényi italokat, továbbá egyéb tejtermék alternatívákat. A kutatásunk célja növényi eredetű italok és tejtermék alternatívák (pl.: vegán ivójoghurtok, ízesített italok, pudingok) előállítás. Szekunder kutatásunk alapján, a kereskedelmi forgalomban növényi alapú „ivójoghurt” jelenleg nem kapható, sem hazai, sem nemzetközi piacon. A termékek nem csak a növényi étrendet követőket (vegetáriánusokat, vegánokat) célozza meg, hanem azokat az embereket, akik tejfehérje allergiában, és laktóztoleranciában szenvednek. Az említett fogyasztói csoportok, a statisztikai adatok szerint a társadalom majd 20%-át tesznek ki, becselesek szerint ezen érték 20 éves távlatban duplázódhat.

Karacs Janka (Kerpely Kálmán Szakkollégium): Növényi hormonok felhasználása a növénybetegségek megelőzésére, az általuk okozott károk mérséklésére

A növényi hormonok a növények által termelt, általában kis molekulatömegű vegyületek, melyek alacsony koncentrációban (10-9-10-6 mol/liter) vannak jelen és elsődleges szerepük a jelátvitel. Elgondolásom szerint a növénybetegségek megjelenése hajlamosító körülmények esetén a növényi hormonok preventív alkalmazása segíthet leküzdeni a megjelenő kórokozót, hasonlóan a védőoltások működéséhez. Ezen felvetés bizonyítására különböző növénybetegségekkel (kukorica golyvásüszög, kalászosok fuzáriumos megbetegedésének kórokozója) inokuláltam tesztnövényeket, kukorica és termesztett búza hibrideket, fajtákat. Az inokulálást megelőzően a növényeket olyan növényi hormonokkal kezeltem, melyek stressz közvetítésében játszanak fontos szerepet (abszcizinsav, szalicilsav, etilén). Tapasztalataim szerint a hormon előkezelések az esetek nagy részében képesek voltak csökkenteni a kialakuló betegségek mértékét, a tünetek erősségét, és a növények károsodását.

Rácz Tamás (Tormay Béla Szakkollégium): Különböző „seed priming” technikák és csírázás tesztelés (allium cepa l.) Vöröshagyma fajtákon

A dolgozat célja a különböző “seed priming” technikák hatásainak vizsgálata a vöröshagyma magjainak csírázására és korai fejlődésére. Illetve igazolni, hogy a priming technikák alkalmazása hosszú távon növeli a termesztés gazdasági hatékonyságát, mivel a termés hozam és a termés minősége javulhat. Az eredmények fenntarthatóbb és hatékonyabb termesztési gyakorlatok kidolgozásához járulhatnak hozzá.